

BEREISHIS: A STUDY OF TEXT, TRADITION & THEOLOGY

THE DECISION IS MADE

בראשית רבה (כז:ג)

וירא ה' כי רבה וגו', רבי חנינא אמר רבה והולכת

R. Samson Rafael Hirsch (6:5)

In the word רע lies the conception of "broken," in contrast to שלם and תמים . . . through what was happening a "large break" had been made in the harmony of the world. It is questionable whether רעת designates the evil of men, or the unhappiness, the evil, that befalls men, that men have brought into the world. We believe the latter. When God looked down, mankind had already brought the greatest state of harm and evil into the world, the present was bad beyond all measure, and as for the future: לבו

רמב"ם (תשובה ג:ב)

אדם שעונותיו מרובין על זכויותיו . . . וכן מדינה שעונותיה מרובין מיד היא אובדת שנאמר זעקת סדום ועמורה כי רבה וגו', וכן כל העולם כולו אם היו עונותיהם מרובין מזכויותיהן מיד הן נשחתין שנאמר וירא ה' כי רבה רעת האדם . . .

ספורנו (בראשיות ו:ה)

כי רבת רעה וכו', לשעבר. וכל יצר מחשבות, לעתיד, שלא היו שומעים למוכיח ואין לקוות שישובו

רד"ק (בראשיות ו:ה)

וירא ה', כיון שהגיע הקץ שנתן להם מאה ועשרים שנה ראה כי לא הטיבו מעשיהם אבל הרעו אותם וכל היום היה קשה מחבירו . . . וכל יצר, משני יצירים שיש בלבו של אדם – א' טוב וא' רע, כולו היה לרע ולא היה טוב בהם

גמ' סנהדרין (קח.) ופירש"י שם

+בראשית ו' וינחם ה' כי עשה את האדם בארץ, כי אתא רב דימי אמר: אמר הקדוש ברוך הוא, יפה עשיתי שתקנתי להם קברות בארץ . . . ואיכא דאמרי: לא יפה עשיתי שתקנתי להם קברות בארץ . . .

יפה עשיתי וכו' – שאינני דרך רשעים כזכ.

לא יפה עשיתי – דאפשר כיו חזרין.

אבן עזרא (בראשית ו:ו)

וינחם ד', ידוע כי לא אדם הוא להנחם, רק דברה תורה כלשון בני אדם, כי המשחית מה שעשה יראה שניחם

ספורנו (בראשיות ו:ו)

ויתעצב על לבו, כי לא יחפוץ במות המת, וההיפך "ישמח ה' במעשיו"

רמב"ן (בראשיות ו:ז)

ויתעצב אל לבו – דבר תורה כלשון בני אדם. והענין, כי מרו ועצבו את רוח קדשו בפשעיהם. וענין "אל לבו", כי לא הגיד זה לנביא שלוח אליהם

אבן עזרא (בראשית ו:ז)

ויאמר אל לבו, או אמירה למלאכים, וי"א לנת. והנכון בעיני שהוא דבוק עם לבו הכתוב למעלה:

בראשית רבה (לג:לג)

א"ר שמואל בר נחמני אוי להם לרשעים שהם הופכים מדת רחמים למדת הדין, בכל מקום שנאמר ה' מדת רחמים (שמות לד) ה' ה' אל רחום וחנון, וכתוב (בראשית ו) וירא ה' כי רבה רעת האדם בארץ (שם /בראשית ו') וינחם ה' כי עשה את האדם, ויאמר אמחה וגו',

R. Samson Rafael Hirsch (6:7)

ה', the same mercy, the same God of Love, that had placed Man on earth, now proclaims the decision for his destruction. The degeneracy was so great that the extirmination itself was an act of mercy.

ספורנו (בראשית ו:ח)

לא לימדו [נח ובניו] את דורם לדעת ה' כאברהם, משה, ושמואל . . . וכן נח אע"פ שהוכיח על המעשים המקלקלים ענין המדינות, לא הורה אותם לדעת הא-ל וללכת בדרכיו, אע"פ שהיה צדיק ותמים בעיון ובמעשה, כי אמנם הצדיק המשלים עצמו בלבד הוא ראוי שימלט עצמו בלבד, אבל המשלים גם את זולתו הוא ראוי שימלט גם את זולתו – כי בזה יש תקותם שיחזירם בתשובה